

Ez a dokumentum kizárólag tájékoztató jellegű, az intézmények semmiféle felelősséget nem vállalnak a tartalmáért

► **B**

A TANÁCS IRÁNYELVE

(1988. június 13.)

az élelmiszerek és az élelmiszer-összetevők előállításánál használt extrakciós oldószerekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről

(88/344/EGK)

(HL L 157 , 24.6.1988, o. 28)

Módosította:

		Hivatalos Lap	
	Szám	Oldal	Dátum
► M1 A Tanács 92/115/EGK irányelve (1992. december 17.)	L 409	31	31.12.1992
► M2 Az Európai Parlament és a Tanács 94/52/EK irányelve (1994. december 7.)	L 331	10	21.12.1994
► M3 Az Európai Parlament és a Tanács 97/60/EK irányelve (1997. október 27.)	L 331	7	3.12.1997

A TANÁCS IRÁNYELVE

(1988. június 13.)

az élelmiszerek és az élelmiszer-összetevők előállításánál használt extrakciós oldószerekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről

(88/344/EGK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 100a. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,

az Európai Parlamenttel együttműködve ⁽²⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽³⁾,

mivel az extrakciós oldószerekre vonatkozó nemzeti jogszabályok közötti különbségek akadályozzák az élelmiszerek szabad mozgását és egyenlőtlen versenyfeltételek kialakulását eredményezhetik, ezáltal közvetlenül befolyásolják a közös piac létrehozását vagy működését;

mivel ezért szükség van e jogszabályok közelítésére az élelmiszerek szabad mozgásának megvalósítása érdekében;

mivel az élelmiszerekben használt extrakciós oldószerekkel kapcsolatos jogszabályoknak elsődlegesen az emberi egészséggel kapcsolatos követelményeket kell tekintetbe venniük, de az egészségvédelem korlátain belül, a gazdasági és műszaki igényeket is számításba kell venniük;

mivel az ilyen közelítésnek magában kell foglalnia az élelmiszer vagy az élelmiszer-összetevők előállításában felhasznált extrakciós oldószerek egységes listáját is; mivel meg kell határozni az általános tisztasági követelményeket is;

mivel a helyes gyártási gyakorlat szabályainak betartása esetén az extrakciós oldószerek használatának az oldószer-maradékanyagok összes vagy legnagyobb részének az élelmiszerből vagy élelmiszer-összetevőből történő eltávolítását kell eredményeznie;

mivel ilyen körülmények között a végtermékként kapott élelmiszerben vagy élelmiszer-összetevőben a maradékanyagok vagy a származékok jelenléte nem szándékos, de technikailag elkerülhetetlen lehet;

mivel a különleges korlátozás általában hasznos lehet, mégsem szükséges ezt megtenni a melléklet I. részében felsorolt anyagok esetében, amelyeket a fogyasztó biztonsága szempontjából elfogadhatónak minősítenek, ha gyártásuk során a helyes gyártási gyakorlat feltételeit betartják;

mivel a közegészség védelmének figyelembevétele érdekében ki kell alakítani a melléklet II. és III. részében felsorolt egyéb extrakciós oldószerek felhasználásának feltételeit és maradékanyagainak az élelmiszerekben és azok összetevőiben megengedett legmagasabb mértékeit is;

mivel az ízesítőkre vonatkozó közösségi szabályok elfogadásáig a tagállamok nem akadályozhatók abban, hogy olyan anyagokat engedélyezzenek bizonyos ízesítők extrakciós oldószeréül, amelyeket ezen anyagok oldására és hígítására használnak;

mivel bizonyos extrakciós oldószerekre vonatkozó rendelkezéseket időnként újra kell értékelni a jelenleg folyó tudományos és technikai kutatások alapján, amely kutatások az ilyen anyagok elfogadhatóságát és alkalmazhatóságuk feltételeit vizsgálják;

mivel különleges tisztasági követelményeket kell kialakítani az extrakciós oldószerekre és az extrakciós oldószereknek az élelmiszerekben és az élelmiszereken történő mintavételi és elemzési módszereire vonatkozóan;

⁽¹⁾ HL C 312., 1983.11.17., 3. o. és HL C 77., 1985.3.23., 7. o.

⁽²⁾ HL C 12., 1985.1.14., 152. o. és HL C 68., 1988.3.14., 51. o.

⁽³⁾ HL C 206., 1984.8.6., 7. o.

▼B

mivel, amennyiben új ismeretek fényében kiderülne, hogy az ezen irányelvben előírt extrakciós oldószer használata egészségügyi kockázatot jelent, a tagállamoknak lehetővé kell tenni, hogy annak használatát felfüggeszék vagy korlátozzák, illetve a már meglévő korlátozást szigorítsák mindaddig, amíg közösségi szintű határozat nem születik;

mivel a felsorolt anyagok ellenőrzésére és tisztaságuk meghatározására szolgáló mintavételi eljárások és elemzési módszerek technikai végrehajtási intézkedéseket igényelnek; mivel ezen eljárások egyszerűsítése és előmozdítása, valamint alkalmazásuk megkönnyítése érdekében célszerű a tagállamok és a Bizottság közötti szoros együttműködést biztosítani a 69/414/EGK tanácsi határozattal ⁽¹⁾ létrehozott Élelmiszerügyi Állandó Bizottságon belül,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

(1) Ezen irányelv az élelmiszerek vagy élelmiszer-összetevők előállításakor felhasznált vagy felhasználni szándékozott extrakciós oldószerre vonatkozik.

Ezen irányelv nem vonatkozik az élelmiszer-adalékanyagok, vitaminok vagy egyéb tápanyagadalékok előállítására használt extrakciós oldószerre, kivéve ha ezen élelmiszer-adalékanyagokat, vitaminokat vagy tápanyag adalékokat a melléklet felsorolása tartalmazza.

A tagállamok ugyanakkor biztosítják, hogy az élelmiszer-adalékanyagok, vitaminok vagy egyéb tápanyagadalékok használata ne eredményezze az élelmiszerekben az extrakciós oldószer maradványának az emberi egészségre veszélyes mértékű jelenlétét.

▼M1

Ezen irányelvet a részletesebb közösségi szabályozás keretében elfogadott rendelkezések sérelme nélkül kell alkalmazni.

▼B

(3) Ennek az irányelvnek az alkalmazásában:

- a) „oldószer”: minden olyan anyag, amelyet élelmiszer vagy annak bármely összetevője feloldására használnak, beleértve az élelmiszerben vagy rajta lévő szennyezőanyagot is;
- b) „extrakciós oldószer”: olyan oldószer, amelyet nyersanyagok feldolgozása során, élelmiszerek, azok összetevőinek vagy alkotóelemeinek extrakciós eljárásában használnak fel, és amelyet ezután eltávolítanak a termékből, de amely maradványok vagy származékaik nem szándékos, de technikailag elkerülhetetlen jelenlétét eredményezheti az élelmiszerben vagy az élelmiszer-összetevőben.

2. cikk

(1) A tagállamok engedélyezik, hogy a mellékletben felsorolt anyagokat élelmiszerek vagy élelmiszer-összetevők gyártása során extrakciós oldószerként használják, azon feltételekkel és szükség esetén azon megengedett legnagyobb maradvány-mértékekkel, amelyeket a felsorolás tartalmaz.

A tagállamok nem tilthatják meg, nem korlátozhatják és nem akadályozhatják élelmiszerek vagy élelmiszer-összetevők forgalmazását az előállításukra használt extrakciós oldószerre vagy azok maradványára hivatkozva, ha az oldószer megfelel az ezen irányelv rendelkezéseinek.

(2) A tagállamok megtiltják a mellékletben felsorolt extrakciós oldószeren túlmenően más anyagok extrakciós oldószerként történő felhasználását, és nem terjesztik ki a felhasználás feltételeit vagy a megengedett legmagasabb maradvány-mértékeket.

⁽¹⁾ HL L 291., 1969.11.19., 9. o.

▼ **B**

(3) Az ízesítők hígítására és oldására vonatkozó közösségi rendelkezések elfogadásáig a tagállamok saját területükön engedélyezhetik az ízesítők oldására vagy hígítására használt anyagoknak oldószerként való felhasználását, hogy így az ízesítőket természetes ízesítő anyagokból vonják ki.

(4) Az élelmiszerek és élelmiszer-összetevők gyártásában a vizet, amelyhez esetleg savasságot vagy lúgosságot szabályozó anyagokat adtak, valamint az egyéb oldó hatású élelmiszeranyagokat élelmiszerek vagy összetevőik előállításánál felhasználható extrakciós oldószerként engedélyezik.

▼ **M1**▼ **B***3. cikk*

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a mellékletben extrakciós oldószerként felsorolt anyagok kielégítik a következő tisztasági követelményeket:

- a) semmilyen elem vagy anyag toxikológiai veszélyes mennyiségét nem tartalmazzák;
- b) a c) pontban előírt különleges tisztasági követelményekből származó kivételekre is figyelemmel, legfeljebb 1 mg/kg mennyiségű arzént és 1 mg/kg ólmot tartalmaznak;
- c) kielégítik a 4. cikkkel összhangban meghatározott különleges tisztasági követelményeket.

4. cikk

A 6. cikkben megállapított eljárással összhangban határozzák meg a következőket:

▼ **M3**

- a) a melléklet szükséges módosításai az oldószer használata, használatuk feltételei és a legmagasabb megengedett maradékanyag-mértékek területén elért tudományos és műszaki fejlődés figyelembevételével;

▼ **B**

► **M3** b) ◀ a 3. cikkben említett általános és különleges tisztasági követelményeknek való megfelelést igazoló elemzési módszerek;

► **M3** c) ◀ a mellékletben felsorolt és az élelmiszerek vagy az élelmiszer-összetevők előállításánál extrakciós oldószerekként felhasznált anyagok mintavételi eljárása, valamint mennyiségi és minőségi elemzése;

► **M3** d) ◀ szükség szerint a mellékletben felsorolt extrakciós oldószerek különleges tisztasági követelményei, különösen a higany és a kadmium megengedett legnagyobb maradékanyag-mértéke az extrakciós oldószerben; e kritériumokat az ezen irányelv elfogadásától számított három éven belül kell elfogadni.

5. cikk

(1) Ha egy tagállam új információk vagy a meglévő információk ezen irányelv elfogadását követően végzett felülvizsgálata következtében alapos okot talál arra, hogy a mellékletben felsorolt bármely anyag, vagy az ilyen anyagoknak a 3. cikkben említett egy vagy több összetevőjének az élelmiszerben való felhasználása – bár megfelel az ezen irányelvben szabályozott feltételeknek – veszélyeztetheti az emberi egészséget, ez a tagállam a saját területén átmenetileg felfüggesztheti vagy korlátozhatja a kérdéses rendelkezés alkalmazását. Erről haladéktalanul tájékoztatja a többi tagállamot és a Bizottságot döntése indokainak megjelölésével.

(2) A Bizottság a lehető legrövidebb időn belül megvizsgálja az érintett tagállam által benyújtott bizonyítékokat, és konzultál az Élelmiszerügyi Állandó Bizottsággal, majd haladéktalanul véleményt nyilvánít és meghozza azon megfelelő intézkedéseket, amelyek az (1) bekezdésben említett intézkedések helyére léphetnek.

▼B

(3) Ha a Bizottság úgy véli, hogy az (1) bekezdésben említett nehézségek megoldása, valamint az emberi egészség védelmének biztosítása érdekében szükség van az irányelv módosítására, e módosítások elfogadása érdekében kezdeményezi a 6. cikkben megállapított eljárást; ebben az esetben az a tagállam, amely védintézkedéseket fogadott el, ezeket az említett módosítások területén történő hatályba lépéséig fenntarthatja.

6. cikk

(1) Amikor az e cikkben megállapított eljárást alkalmazzák, az elnök az ügyet az Élelmiszerügyi Állandó Bizottság elé terjeszti.

(2) A Bizottság képviselője a bizottság elé terjeszti a meghozandó intézkedések tervezetét. A bizottság, az elnöke által az ügy sürgősségétől függően megállapított határidőn belül, véleményt nyilvánít a tervezetről. A véleményt a Szerződés 148. cikkének (2) bekezdésében arra az esetre megállapított többséggel hozza meg, amikor a határozatokat kell elfogadnia. A szavazás során a bizottságban a tagállamok képviselőinek szavazatait súlyozottabban veszik figyelembe az abban a cikkben meghatározott módon. Az elnök nem szavaz.

- (3) a) A Bizottság a tervezett intézkedéseket elfogadja, ha azok összhangban vannak a bizottság véleményével.
- b) Ha a tervezett intézkedések nincsenek összhangban a bizottság véleményével, vagy a bizottság nem nyilvánított véleményt, a Bizottság a meghozandó intézkedésekről haladéktalanul javaslatot terjeszt a Tanács elé. A Tanács minősített többséggel határoz.
- c) Ha a javaslatnak a Tanács elé terjesztésétől számított három hónapon belül a Tanács nem döntött, a javaslatot a Bizottság fogadja el.

7. cikk

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a mellékletben felsorolt és az élelmiszerekben extrakciós oldószerként alkalmazni szándékozott anyagok csak úgy hozhatók forgalomba, ha csomagolásuk, tartóedényük vagy címkéjük jól láthatóan, világosan olvasható formában és kitörölhetetlenül tartalmazza a következő információkat:

- a) kereskedelmi név, a mellékletben meghatározott módon;
- b) annak világos jelzése, hogy az anyag minősége megfelelő az élelmiszerek vagy az élelmiszer-összetevők kivonására történő felhasználáshoz;
- c) olyan hivatkozás, amely alapján a tételt azonosítani lehet;
- d) a gyártó, a csomagoló vagy a Közösség területén bejegyzett értékesítő neve vagy cégneve, és címe;
- e) a nettó mennyiség térfogategységben;
- f) szükség esetén a különleges raktározási vagy felhasználási feltételek.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve, e bekezdés c), d), e) és f) pontjában előírt információkat csak azokban a szállítmányra vonatkozó kereskedelmi okmányokban kell feltüntetni, amelyeket az áru szállításakor vagy azt megelőzően kell átadni.

(3) Ez a cikk nem érinti a metrológiára vagy a veszélyes anyagok és készítmények besorolására, tárolására és címkézésére vonatkozó pontosabb vagy részletesebb közösségi rendelkezéseket.

(4) A tagállamok nem állapítanak meg részletesebb követelményeket, mint amelyek e cikkben már szerepelnek a részletes információk feltüntetésére vonatkozóan.

A tagállamok azonban biztosítják, hogy az extrakciós oldószerek értékesítését saját területükön megtiltsák, ha rajtuk az e cikkben előírt részletes információk nem olyan nyelven vannak feltüntetve, amelyet a vásárlók könnyen megérthetnek, kivéve ha egyéb olyan intézkedés történt, amely a vásárló tájékoztatásának biztosítására szolgál. E rendelkezés nem akadályozza, hogy az információkat többféle nyelven tüntessék fel.

▼B*8. cikk*

(1) Ezen irányelvet a Közösség területére behozott élelmiszerek vagy élelmiszer-összetevők előállításához felhasznált vagy felhasználni szándékozott extrakciós oldószerekre is alkalmazni kell.

(2) Ezen irányelvet a Közösségen kívüli exportra szánt extrakciós oldószerekre és élelmiszerekre nem kell alkalmazni.

9. cikk

A tagállamok elfogadják azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek az elfogadásától számított három éven belül megfeleljenek olyan módon, hogy ezen időponton túl csak a jelen irányelv előírásainak megfelelő extrakciós oldószerek forgalomba hozatalát és használatát engedélyezik, és megtiltják azon extrakciós oldószerek forgalomba hozatalát és használatát, amelyek az irányelvnek nem felelnek meg. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

10. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

▼ **B**

MELLÉKLET

**NYERSANYAGOK, ÉLELMISZEREK, ÉLELMISZER-ÖSSZETEVŐK
VAGY ÉLELMISZER-ADALÉKANYAGOK FELDOLGOZÁSÁHOZ
FELHASZNÁLHATÓ EXTRAKCIÓS OLDÓSZEREK**

I. RÉSZ

Olyan extrakciós oldószerek, amelyek a helyes gyártási gyakorlat szabályainak megfelelő bármilyen felhasználásra alkalmasak⁽¹⁾

Név

Propán

Bután

▼ **M3**

▼ **B**

Etil-acetát

Etanol

Szén-dioxid

Aceton ► **M1** (?) ◀

Nitrogén-oxid

⁽¹⁾ Az extrakciós oldószert akkor kell úgy tekinteni, mint amelyet a helyes gyártási gyakorlat szabályainak megfelelően használtak fel, ha használatának eredményeként technikailag elkerülhetetlen mennyiségben csak olyan maradékanyagok vagy származékok vannak jelen, amelyek az emberi egészséget nem veszélyeztetik.

► **M1** (?) Az aceton használata tilos az olívapogácsa-olaj finomítása során. ◀

II. RÉSZ

Olyan extrakciós oldószerek, amelyekre felhasználási feltételeket határoztak meg

Név	A felhasználási feltételek (az extrakció összefoglaló leírása)	A legmagasabb megengedett maradékanyag-mérték a kivont élelmiszerben vagy élelmiszer-összetevőben
▼ M3 Hexán ⁽¹⁾	Zsírok és olajok előállítása vagy frakcionálása, és kakaóvaj előállítása Zsirtalanított fehérjetermékek és zsirtalanított lisztek készítése Zsirtalanított gabonacsírák készítése	1 mg/kg a zsírban, az olajban vagy a kakaóvajban 10 mg/kg a zsirtalanított fehérjetermékeket és a zsirtalanított liszteket tartalmazó élelmiszerben 30 mg/kg a zsirtalanított szójatermékekben, ahogyan azt a végső fogyasztónak eladják 5 mg/kg a zsirtalanított gabonacsíraban
▼ B Metil-acetát	Kávé és tea koffeintartalmának vagy izgatószereinek és keserű ízanyagainak kivonása Cukor előállítása melaszából	20 mg/kg a kávéban vagy a teában 1 mg/kg a cukorban

▼ **B**

Név	A felhasználási feltételek (az extrakció összefoglaló leírása)	A legmagasabb megengedett maradékanyag-mérték a kivont élelmiszerben vagy élelmiszer-összetevőben
Etil-metil- keton ► M1 (°) ◀	Zsírok és olajok frakcionálása	5 mg/kg a zsírban vagy az olajban
Diklór-metán	Kávés és tea koffeintartalmának, vagy izgatószereinek és keserű ízanyagainak kivonása.	20 mg/kg a kávéban vagy a teában
	Kávés és tea koffeintartalmának vagy izgatószereinek és keserű ízanyagainak kivonása.	► M1 2 mg/kg ◀ a pörkölt kávéban és 5 mg/kg a teában
▼ M1		
Metanol	Minden felhasználás esetén	10 mg/kg
Propan-2-ol	Minden felhasználás esetén	10 mg/kg

▼ **B**

(°) A hexán kereskedelmi terméket jelent, amely lényegében véve 64 °C és 70 °C között desztillálható hat szénatomos telített aciklikus szénhidrogénből áll. ► **M1** A hexán és az etil-metil-keton kombinált használata tilos. ◀

► **M1** ◀

► **M1** (°) Az n-hexán jelenléte ezen oldószerben nem haladhatja meg az 50 mg/kg-ot. Ezt az oldószert tilos a hexánnal együtt felhasználni. ◀

III. RÉSZ

Olyan extrakciós oldószerek, amelyekre felhasználási feltételeket határoztak meg

Név	A természetes ízesítő anyagokból ízesítők készítéséhez használt extrakciós oldószereknek az élelmiszerekben megengedett legmagasabb maradékanyag-mértékei
Dietil-éter	2 mg/kg
▼ M1	
▼ B	
Hexán ► M1 (°) ◀	1 mg/kg
▼ M1	
▼ M2	
Ciklohexán	1 mg/kg
▼ B	
Metil-acetát	1 mg/kg
1-butanol	1 mg/kg
2-butanol	1 mg/kg
Etil-metil-keton ► M1 (°) ◀	1 mg/kg
Diklór-metán	► M1 0,02 mg/kg ◀ ► M1 ◀
▼ M3	
▼ M1	
Propan-1-ol	1 mg/kg
▼ M3	
1,1,1,2-tetrafluoretán	0,02 mg/kg

▼ **B**

Név	A természetes ízesítő anyagokból ízesítők készítéséhez használt extrakciós oldószereknek az élelmiszerekben megengedett legmagasabb maradékanyag-mértékei
-----	---

▶ **M1** ————— ◀▶ **M1** ⁽¹⁾ E két oldószer együttes használata tilos. ◀